

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
21000 НОВИ САД, Трг Доситеја Обрадовића 6

Акредитација студијског програма-докторске
ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ акаадемске студије Архитектура и урбанизам

АРХИТЕКТУРА И УРБАНИЗАМ

ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ

Нови Сад

2005.

Садржај

<u>01. Структура студијског програма</u>	2
<u>02. Сврха студијског програма</u>	3
<u>03. Циљеви студијског програма</u>	4
<u>04. Компетенције дипломираних студената</u>	5
<u>05. Курикулум</u>	7
<u> 5.1 Спецификација предмета на студијском</u>	
<u> програму докторских студија</u>	8
<u> Креативно и теоријско истраживање у</u>	
<u> архитектури и урбанизму - одабрана</u>	
<u> поглавља</u>	8
<u> Методологија научног рада - одабрана</u>	
<u> поглавља</u>	9
<u> Урбана социологија и економија - одабрана</u>	
<u> поглавља</u>	10
<u> Теоријски дискурс у архитектури - одабрана</u>	
<u> поглавља</u>	11
<u> Развој типологије архитектонских објеката -</u>	
<u> одабрана поглавља</u>	12
<u> Развој типологије урбаних простора -</u>	
<u> одабрана поглавља</u>	13
<u> Глобално и локално у савременој</u>	
<u> архитектури и урбаном простору - одабрана</u>	
<u> поглавља</u>	14
<u> Принципи теорије и критике у архитектури и</u>	
<u> урбанизму - одабрана поглавља</u>	15
<u> Теоријски принципи развоја архитектуре и</u>	
<u> града - одабрана поглавља</u>	16
<u> Културолошка функција архитектуре и</u>	
<u> града - одабрана поглавља</u>	18
<u> Функција архитектонске и урбане форме -</u>	
<u> одабрана поглавља</u>	19
<u> Однос делова и целине у</u>	
<u> архитектури/урбанизму - одабрана</u>	
<u> поглавља</u>	20
<u> Структура језика архитектуре и града -</u>	
<u> одабрана поглавља</u>	21
<u> Докторска дисертација - израда и одбрана</u>	
<u> докторске дисертације</u>	22
<u> Докторска дисертација (теоријске основе)</u>	23
<u> Докторска дисертација - студијски</u>	
<u> истраживачки рад</u>	25

Садржај

<u>5.2 Распоред предмета по семестрима и годинама студија за студијски програм докторских студија</u>	27
07. <u>Упис студената</u>	28

Назив студијског програма	Архитектура и урбанизам
Самостална високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Факултет техничких наука
Високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Универзитет у Новом Саду
Образовно-научно/образовно уметничко поље	Техничко-технолошке науке
Научна, стручна или уметничка област	Архитектура
Врста студија	Докторске студије
Обим студија изражен ЕСПБ бодовима	180
Назив дипломе	Доктор техничких наука-архитектура
Дужина студија	3
Година у којој је започела реализација студијског програма	2005
Година када ће започети реализација студијског програма(ако је програм нов)	
Број студената који студирају по овом студијском програму	30
Планирани број студената који ће се уписати на овај студијски програм	15
Датум када је програм прихваћен од стране одговарајућег тела(навести ког)	06.07.2005 - ННВ Универзитета у Новом Саду
Језик на ком се изводи студијски програм	Српски језик
Година када је програм акредитован	
Веб адреса на којој се налазе подаци о студијском програму	www.ftn.ns.ac.yu

Стандард 01. Структура студијског програма

Назив студијског програма докторских академских студија је Архитектура и урбанизам. Академски назив који се стиче је Доктор наука – архитектура (др). Коначни исход образовног процеса је усавршавање и надградња знања стечених током претходних нивоа студија, што студентима треба да омогући да постану способни за самосталан научно-истраживачки рад.

Докторске академске студије Архитектуре и урбанизма трају три године и вреде најмање 180 ЕСПБ. Од тога се 90 ЕСПБ стиче полагањем испита из наставних предмета, 30 ЕСПБ полагањем теоријских основа докторске дисертације, а 60 ЕСПБ се стиче израдом и одбраном докторске дисертације. Докторске студије не могу трајати дуже од 10 година.

Докторске студије на једном студијском програму трају најмање 3 (три) студијске године(6 семестара), а највише 10 студијских година.

Студијски истраживачки рад на Теоријским основама дикторске дисертације представља квалификациони испит за израду докторске дисертације на којем студенти показују да су овладали потребним теоријским знањима из научне области од интереса. Теоријске основе се положу као испит (писмено и/или усмено) по областима (питањима) из бар три наставна предмета са студијског програма.

Студије на докторским студијама се организују кроз предавања, истраживачки студијски рад, научни рад, израду и одбрану докторске дисертације.

Свој истраживачки интерес студент профилише избором предмета које ће изучавати, а који доприносе продубљеним знањима и разумевању области (теме) своје докторске дисертације. Изборни предмети се бирају из групе предложених предмета на самом студијском програму, али студенти имају могућност да према сопственим склоностима и жељама одређени број предмета, уз сагласност ментора (коментора), изаберу из скупа наставних предмета са ФТН, УНС или неког другог универзитета у земљи или иностранству. При томе морају бити испуњени предуслови који се прописују за извођење наставе из изабраног предмета.

Настава из наставних предмета (обавезних или изборних) се изводи као групна или индивидуална (менторска). Групна настава се изводи ако се за један предмет определило десет или више студената, односно ако је овакав вид наставе неопходно организовати због природе (карактера) предмета. Одлуку о врсти наставе и изборним предметима који ће се организовати доноси Руководилац докторских студија уз сагласност Руководиоца докторских студија Факултета.

Стандард 02. Сврха студијског програма

Сврха студијског програма је образовање студената тако да буду способни за високо квалитетан и самосталан научно-истраживачки рад у складу са потребама друштва. Са друге стране, кроз образовање кадрова оспособљених да критички процењују истраживачки рад других и да самостално воде оригинална и научно релевантна истраживања омогућава се развој нових технологија и поступака који доприносе општем развоју друштва. Поред тога, сврха овог студијског програма докторских студија је допринос развоју наше науке.

Студијски програм докторских академских студија Архитектура и урбанизам је конципиран тако да обезбеђује стицање и усавршавање компетенција које су друштвено оправдане и корисне. Факултет техничких наука је дефинисао задатке и циљеве ради образовања високо компетентних кадрова из области технике. Сврха студијског програма Архитектура и урбанизам у оквиру докторских академских студија је потпуно у складу са задацима и циљевима Факултета техничких наука.

Стандард 03. Циљеви студијског програма

Циљ студијског програма је да студенти постигну научне компетенције и академске вештине из области Архитектуре и урбанизма. То, поред осталог укључује и развој креативних способности и способност разматрања проблема и критичког мишљења, развијање тимског рада и овладавање специфичним практичним вештинама потребним за обављање професије.

Циљ студијског програма докторских студија је да се образује стручњак који поседује довољно продубљеног знања из области архитектуре и урбанизма, које је усклађено са савременим правцима развоја научних дисциплина у свету.

Један од посебних циљева, који је у складу са циљевима образовања стручњака на Факултету техничких наука, је развијање свести код студената за потребом личног доприноса развоју друштва у целини и заштите животне средине. Циљ студијског програма је и образовање стручњака у домену тимског рада, као и развој способности за саопштавање и излагање својих оригиналних резултата у научној јавности.

Стандард 04. Компетенције дипломираних студената

Свршени студенти докторских академских студија архитектуре и урбанизма су компетентни да архитектонске и урбане/руралне структуре анализирају и промишљају у потпуности их разумевајући унутар оквира времена и простора у којем су настали, те да исти начин размишљања примењују пројектујући конкретне просторе у пракси. Свршени студенти су takoђе оспособљени да наставе усавршавање кроз сопствени научно-истраживачки рад. Компетенције укључују развој способности критичног мишљења, способности анализе проблема, синтезе решења, предвиђање понашања одабраног решења са јасном представом шта су његове добре, а шта лоше стране.

Квалификације које означавају завршетак докторских академских студија стичу студенти:

- који су показали систематско знање и разумевање у области архитектуре и урбанизма, које допуњује знање стечено на дипломским - master академским студијама и представља основу за развијање критичког мишљења и примену знања;
- који су савладали вештине и методе истраживања из области архитектуре и урбанизма;
- који су показали способност конципирања, пројектовања и примене;
- који су показали способност прилагођавања процеса истраживања уз неопходан степен академског интегритета;
- који су оригиналним истраживањем и радом постигли остварење које проширује границе знања, које је верификовано објављивањем радова у одговарајућем научном часопису, односно кроз еквивалентне резултате у складу са правилима струке, које представљају референце на националном и међународном нивоу.
- који су способни за критичку анализу, процену и синтезу нових и сложених идеја;
- који могу да пренесу стручна знања и идеје колегама, широкој академској заједници и друштву у целини;
- који су у стању да у академском и професионалном окружењу промовишу технолошки, друштвени и културни напредак.

Програм докторских студија омогућава студентима да након завршених студија поседују знања, вештине, развијене способности и компетенције да:

- самостално решавају практичне и теоријске проблеме и организују и остварују развојна и научна истраживања;
- могу да се укључе у међународне научне пројекте;
- могу да реализују развој нових технологија и поступака у оквирима својих струка, и да разумеју и користе најсавременија знања;
- критички мисле, делују креативно и независно;
- поштују принципе етичког кодекса и добре научне праксе;
- оспособљени су да научно-истраживачке резултате саопштавају на научним конференцијама, објављују у научним часописима и верификују их кроз конкретне пројекте и нова техничка решења;
- доприносе развоју научне дисциплине и науке уопште.

Савладавањем студијског програма, студент стиче следеће предметно-специфичне компетенције:

- темељно познавање и разумевање дисциплина којима се баве;
- способност решавања проблема уз употребу научних метода и поступака;
- повезивање основних знања из различитих области и њихова примена;
- способност праћења савремених достигнућа у струци;
- потребну вештину и спретност у употреби знања у подручју архитектуре и урбанизма;
- овладали су употребом информационо-комуникационих технологија.

Студенти су оспособљени да конципирају истраживања и пројекте на основу осмишљеног програма, раде на њиховој разradi, координирају рад осталих укључених у процес и организују рад тима. Током школовања на овом нивоу студија студент стиче способност да самостално решава постављене проблеме, ради на могућим решењима и да одговорно донесе закључке и одлуке, јасно расуђујући о свим квалитетима и недостацима.

Свршени студенти докторских академских студија из области архитектуре и урбанизма стичу знања како да економично користе природне ресурсе Републике Србије и у потпуности су упознати са позицијом и одговорношћу будућих учесника у промовисању и примени принципа одрживог развоја у архитектури и урбанизму.

Посебно се обраћа пажња на развој способности за тимски рад и развој професионалне етике.

Стечене компетенције се верификују и научним радовима. Пре добијања дипломе о завршеним студијама кандидат мора да објави (или да докаже да су радови прихваћени за објављивање) најмање два рада ранга Р54 (према категоризацији Министарства за науку) и макар један рад у часопису са СЦИ листе, односно, специфично за област архитектуре и урбанизма, оствари еквивалентни резултат.

Стандард 05. Курикулум

Курикулум докторских академских студија Архитектуре и урбанизма формиран је тако да задовољи све постављене циљеве. Структура студијског програма је обезбедила да изборни предмети буду заступљени са најмање 70 % ЕСПБ бодова.

На докторским академским студијама студенти конкретизују проблематику која их интересује. Кроз изборне предмете, студенти задовољавају сопствене научно-истраживачке афинитете које су током дипломских академских студија профилисали.

Сви предмети су једносеместрални и носе одговарајући број ЕСПБ бодова при чему један бод одговара приближно 30 сати активности студента.

У курикулуму је дефинисан опис сваког предмета који садржи назив, тип предмета, годину и семестар студија, број ЕСПБ бодова, име наставника, циљ курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предуслове за похађање предмета, садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања и друге податке.

Курикулум је конципиран тако да се настава изводи у прва три семестра кроз 10 предмета. У првом семестру се настава изводи кроз 2 обавезна предмета (Методологија научног рада-одабрана поглавља и Урбана социологија и економија-одабрана поглавља) и 1 изборни предмет. У другом семестру се настава изводи кроз 2 изборна предмета, а у трећем семестру кроз 3 обавезна предмета (Принципи теорије и критике у архитектури и урбанизму-одабрана поглавља, Теоријски принципи развоја архитектуре и града-одабрана поглавља, Културолошка функција архитектуре и града-одабрана поглавља) и 1 изборни предмет. Студенти се опредељују за изборне предмете уз консултације са коментатором, који се додељује сваком студенту докторских студија.

Студијски програм је усаглашен са европским стандардима у погледу услова уписа, трајања студија, услова преласка у наредну годину, стицања дипломе и начина студирања.

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Креативно и теоријско истраживање у архитектури и урбанизму - одабрана поглавља		
Ознака предмета:	A003		
Број ЕСПБ:	13		
Наставник:	Динуловић П. Радивоје		
Статус предмета:	Изборни предмет		
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	5	Студијско истраживачки рад:
Предмети предуслови	Нема		
1. Образовни циљ:	Успостављање и развој способности самосталног и групног креативног и научно-истраживачког рада у архитектури и урбанизму.		
2. Исходи образовања (Стечена знања):	Способност и компетенција за самостални креативни и научно истраживачки рад, учешће у тимском креативном и научно-истраживачком раду, као и способност за управљање процесима и рујовођење тимом.		
3. Садржај/структура предмета:	Креативни (уметничко-истраживачки) рад у архитектури и урбанизму - принципи, процеси и методи. Научно-истраживачки рад у архитектури и урбанизму - принципи, методи, технике, процеси. Методи и технике истраживачког рада. Самостални и тимски рад. Формирање и структура тима. Функције у тиму. Вођење и грађење радног процеса у тиму. Вредновање. Спљашање вредновања (евалуација) и самовредновање (аутоевалуација).		
4. Методе извођења наставе:	Предавања; радионице. Семинарски рад и усмени испит.		
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит
Присуство на предавањима	Да	10.00	Усмени део испита
Семинарски рад	Да	50.00	Поена
Литература			
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач
1,	Шуваковић, Мишко	65 појмова постмодерне културе	Летопис Матице Српске
2,	James Stevens Curl	Dictionary of Architecture	Oxford University Press
3,	Ernest Burden	Illustrated Dictionary of Architecture	McGraw Hill
4,	Cyril M. Harris	Dictionary of Architecture and Construction	McGraw Hill
5,	Fletcher, Sir Banister	A History of Architecture	London
6,	Nikolaus Pevsner	A History of Building Types	Princeton University Press, New Jersey
7,	Ле Корбизије	Ка правој Архитектури	Грађевинска књига, Београд

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Методологија научног рада - одабрана поглавља	
Ознака предмета:	A004	
Број ЕСПБ:	5	
Наставник:	Фолић Ј. Радомир	
Статус предмета:	Обавезан предмет	
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Студијско истраживачки рад: 0
Предмети предуслови	Нема	

1. Образовни циљ:

Освособљавање студента за научно-истраживачки рад, анализу веза између теоријског рада и архитектонско-урбанистичке праксе, артикулацију савремених проблема истраживања и одабир одговарајуће методе која ће обезбедити тероијску заснованост истраживања.

2. Исходи образовања (Стечена знања):

Познавање метода и техника научноистраживачког и стручног рада и примена код израде докторских дисертација.

3. Садржај/структура предмета:

Општи део, општа методологија научно-истраживачког рада са логичким основама, опште и посебне методе сазнања. Прилагођавање филозофских, логичких, теоријско-мисаонаих метода у архитектури(индуктивно-дедуктивна, апстрактна метода, компаративна анализа, методе графичких приказивања...). Објективна стварност и објективна истина, оснивање и доказивање, теоријски оквир и ниво знања за реализацију постављених задатака и циљева истраживања. Методологија критичке анализе појединачних дела и методе упоредне анализе (дела и личности).

Методологија истраживања у архитектонском и урбанистичком пројектовању. Увод у методологију истраживања у архитектонском и урбанистичком пројектовању, преглед социо-економске и филозофске литературе у области архитектуре и урбанизма. Испитивање различитих гледишта и постављање вредносних судова у процесу научног описивања и објашњења грађене средине и проблематике архитектонског и урбанистичког пројектовања.

4. Методе извођења наставе:

Предавања. Консултације.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Поена
Присуство на предавањима	Да	0.00	Усмени део испита	30.00
Семинарски рад	Да	70.00		

Литература

Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач
1,	Борден, Ј., Pay, В. Р	Тхе Дисертацион, Ан Архитецтуре Студентс Хандбоок	Архитецтурал Прес
2,	Фолић, Р	Методологија научноистраживачког рада у градитељству, скрипта за Последипломске студије	Факултет техничких наука, Нови Сад
3,	Хеатх, Т	Метод ин Архитецтуре	Јохн Вилем & Сонс, Нью Јорк
4,	Илић, М	Научно истраживање, Општа методологија	Универзитет у Београду, Филозошки факултет, Београд.
5,	Петровић, И	О проблемима и методама пројектовања	Архитектонски факултет, Последипломске студије-Становање
6,	Продановић, Т., Мићић, Н	Научно истраживање-Методе, процедура, језик и стил	Агрономски факултет, Чачак
7,	Шешић, Б	Општа методологија	Научна књига, Београд
8,	Ђ. Шушњић	Методологија, критика науке	Београд, Чигаја штампа
9,	Ziman, J.	An Introduction to science studies, The philosophical and social aspects of science and technology	Cambridge University Press

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Урбана социологија и економија - одабрана поглавља	
Ознака предмета:	A005	
Број ЕСПБ:	12	
Наставници:	Лошонц Н. Алпар., Радивојевић Д. Радош	
Статус предмета:	Обавезан предмет	
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Студијско истраживачки рад: 3
Предмети предуслови	Нема	

1. Образовни циљ:

Циљ предмета је да омогући студентима стицање знања о социолошко-економским аспектима урбанизације у модерном друштву, која би омогућила пунije раземавање урбаних процеса и токова и подстакла стварање хуманистичког теоријског приступа у анализи и решавању практичних урбаних проблема.

2. Исходи образовања (Стечена знања):

стицање знања о особинама и трендовима урбанизације у развијеним друштвима и земљама у развоју, стицање знања о глобализацији градова, субурбанизацији и рурализацији. Знања о неједнакостима и друштвени противречностима у модерним градовима. Стицање знања о квалитету становања и живота у модерним градовима. Стицање знања о људским потребама, вредностима и интеграцији као елемнетима урбаног планирања. Стицање знања о економији градског земљишта, стамбеној и комуналној економији, као и управљању градском администрацијом, односно усмеравању токова градске економије.

3. Садржај/структурата предмета:

Особине урбанизације у развијеним земљама: субурбанизација, пропадање центра града, урбани сукоби, обнова градова. Елитизација и рециклирање градова. Урбанизација у земљама у развоју: изазови и противречности урбанизације у земљама у развоју, будућност урбанизације у земљама у развоју. Градови и глобализација: глобални градови, град и периферија, неједнакост и глобални град. Управљање градовима у глобалном добу: управљање глобалним процесима, градови као привредни, политички и културни делатници, градови и глобална управа. Становање и култура становања у градовима: стамбене потребе и стамбена политика; квалитет, квалитет и облици становања, друштвене неједнакости у становању и социјална сегрегација. Квалитет живота у модерним градовима: слобода личности и стваралаштва, лична и социјална дезорганизација. Урбano планирање: људске потребе, друштвене вредности и друштвена интеграција у планирању развоја градова. Градови и тржишта. Економски аспекти глобализације и утицај на економску динамику градова. Локација фирми у градовима. Комплетитивна предност центра градова. Урбана земљишна рента. Градови и економија заснована на знању. Урбанске структуре и индустрија услуга. Економска географија урбаних структура. Информална економија у урбаним структурама. Економски модели урбаног развоја. Величина предузеца и величина града. Етапе привредног развоја града. Динамички оптимална хијерархијска мрежа градова. Модели економисања градским земљиштем.

4. Методе извођења наставе:

Настава се изводи у виду предавања, семинарских радова и расправе са студентима о наставним садржајима.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Поена
Колоквијум	Да	36.00	Усмени део испита	38.00
Присуство на предавањима	Да	10.00		
Семинарски рад	Да	16.00		

Литература

Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач
1,	Сретен Вујовић и Мина Петровић	Урбана социологија	Завод за издавање уџбеника и наставна средства
2,	James Donalд </енг>	Imagining the Modern City	London Arhlone
3,	Nan Ellin	Posmodern Urbanism	Oxford, Blackwel
4,	Peter Marcuse and Ronald van Kempen	Globalizing Citties	Oxford, Blackwel
5,	Милћевић, Г	Урбана економика	Економски факултет
6,	Richard T. Le Gates and Frederic Stout, eds	The City Reader	Роутледг<енг/>
7,	Хендерсон, Ј. В<енг/> .	Urban Development: Theory, Fact, and Illusion	University Press
8,	Saskia Sassen	Cities in World Economy	Тхусанд Оакс>/енг>
9,	Barbara Phillips	City Lights: Urban-suburban Life in the Society	Oxford University Press

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Теоријски дискурс у архитектури - одабрана поглавља		
Ознака предмета:	A006		
Број ЕСПБ:	15		
Наставник:	Куртовић-Фолић И. Нађа		
Статус предмета:	Изборни предмет		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Студијско истраживачки рад:	4
Предмети предуслови	Нема		
1. Образовни циљ:	Стицање знања из области теорије архитектуре.		
2. Исходи образовања (Стечена знања):	Примена стечених знања у даљем научно-истраживачком раду.		
3. Садржај/структурата предмета:	Елементи теоретског дискурса. Терминологија, начин примене, тумачење и значење. Ниво сазнања: од универзалне филозофске идеје до теоријског принципа у архитектури. Поетике стваралаштва у архитектури и уметности. Систематско проучавање теорија, теоретичара и теоријских принципа кроз историју архитектуре и уметности до данас (хронолошко, национално, лингвистично). Веза архитектуре и других уметности кроз заједничке стваралачке принципе. Развој, континуитет и дисkontинуитет поједињих теоријских поставки. Како теорија претходи пракси и обратно, како се на основу праксе дефинишу теоријске поставке. Литерарна и нелитерарна средства разумевања архитектуре и уметности. Упоредна анализа тумачења теоријских текстова у време настанка и са историјске дистанце. Редефинисање ставова према одређеним теоретским ставовима кроз нова језицка, семантичка и семиотичка тумачења тих текстова и нова сазнања о историјском, друштвеном и културном контексту. Однос између архитектонског представљања (приказа) и система вредности артикулисаних у теоријским и књижевним текстовима. Интерактивност и трансформација архитектонског искуства и интерпетације. Дефинисање архитектонског промишљања. Људско тело као концептуална снага многих архитектонских идеја (реализованих или нереализованих на разини теоријских поставки).		
4. Методе извођења наставе:	Предавања, семинарски рад, консултације.		
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит
Семинарски рад	Да	50.00	Усмени део испита
Литература			
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач
1.	Leon Batista Alberti	The Ten Books of Architecture	New York, Dover Publications
2.	edited by G.Dodds and R.Tavernor	Body and Building, Essays on the Changing Relation of Body and Architecture	Cambridge, MA, The MIT Press
3.	Fil Hearn	Ideas that Shaped Buildings	Cambridge, MA, The MIT Press
4.	Paul-Alan Johnson	The Theory of Architecture, Concepts, Themes&Practices	New York, Van Nostrand Reinhold
5.	Rudolf Wittkower	Architectural Principles in the Age of Humanism	W W Norton&Company
6.	edited by Neil Leich	Rethinking Architecture, A Reader in Cultural Theory	London and New York, Routledge

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Развој типологије архитектонских објеката - одабрана поглавља	
Ознака предмета:	A007	
Број ЕСПБ:	15	
Наставник:	Динуловић П. Радивоје	
Статус предмета:	Изборни предмет	
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Студијско истраживачки рад: 5
Предмети предуслови	Нема	
1. Образовни циљ:	Успостављање и развој способности критичког посматрања, проучавања, анализе и валоризације архитектонског дела (изведеног или пројектованог објекта, конкурсног рада...). Упостављање способности синтезијског мишљења о архитектури. Развој односа према теоријама архитектуре и простора, као и сопственог теоријског мишљења.	
2. Исходи образовања (Стечена знања):	Способност и компетенција за највиши ниво самосталног и групно деловања у области теорије и критике архитектуре и урбанизма.	
3. Садржај/структура предмета:	Класичне теорије архитектуре и урбанизма. Модерне теорије архитектуре и урбанизма. Постмодерне теорије архитектуре и урбанизма. Критика у архитектури и урбанизму. Врсте, облици и методи критичког писања. Критички текст кроз историју. Модерна и постмодерна критика у архитектури и урбанизму.	
4. Методе извођења наставе:	Предавања; радионице. Семинарски рад и усмени испит.	

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Поена
Присуство на предавањима	Да	10.00	Усмени део испита	
Семинарски рад	Да	50.00		40.00

Литература

Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач
1.	Чарлс Ценкс	Модерни покрети у архитектури	Грађевинска књига Београд
2.	Nikolaus Pevsner	History of Building Types	Thames & Hudson
3.	Ранко Радовић	Савремена архитектура	Stylos и ФТН
4.	Кенет Фремптон	Модерна архитектура - критичка историја	Орион
5.	Чарлс Ценкс	Језик постмодерне архитектуре	Вук Каракић

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Развој типологије урбаних простора - одабрана поглавља		
Ознака предмета:	A008		
Број ЕСПБ:	15		
Наставник:	Реба Н. Дарко		
Статус предмета:	Изборни предмет		
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	5	Студијско истраживачки рад:
Предмети предуслови	Нема		
1. Образовни циљ:	Освособљавање студената за проучавање и анализирање трансформација урбаних простора и утврђивање њихове типологије.		
2. Исходи образовања (Стечена знања):	Стечена знања се користе у даљем образовању нарочито у областима које се баве урбанистичким и просторним планирање.		
3. Садржај/структурата предмета:	Рад на предмету Развој типологије урбаних простора оријентисан је на анализу трансформација које су везане за основне урбане облике, али и за све друге елементе морфологије насеља, од размере најмањих људских агломерација, све до савремених мегалополиса. Испитују се нарочито силе које доводе до промена урбаних простора у морфолошком, програмском, амбијенталном и сваком другом смислу, јер су оне директна последица трансформација урбаних простора. Предмет рада свакако су савремени урбани простори у нашим срединама на којима ће се вршити конкретна истраживања, али и уочавање законитости сталности и промена урбаних фрагмената на примерима савремених европских насеља, која су своје развоје и трансформације доживљавала у дугом временском периоду.		
4. Методе извођења наставе:	Настава се изводи путем предавања, и менторским радом са сваким студентон на изради семинарских радова. Завршна оцена се формира на основу семинарског рада који треба да буде на адекватном нивоу.		
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит
Присуство на предавањима	Да	30.00	Семинарски рад
Литература			
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач
1,	Spiro Kostoff	City Shaped	London: Thames and Hudson
2,	Spiro Kostoff	City Assembled	London: Thames and Hudson

**Акредитација студијског програма-докторске
докторске студије Архитектура и урбанизам**

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Глобално и локално у савременој архитектури и урбаном простору - одабрана поглавља		
Ознака предмета:	A009		
Број ЕСПБ:	15		
Наставник:	Ваис И. Дана		
Статус предмета:	Изборни предмет		
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	5	Студијско истраживачки рад:
Предмети предуслови	Нема		
1. Образовни циљ:	<p>Освособљавање студената за адекватну анализу и валоризацију односа локалних и глобалних тенденција у савременој архитектури и урбанизму.</p>		
2. Исходи образовања (Стечена знања):	<p>Стечена знања се користе у даљем образовању, као и у конкретним пројектантским задатцима у архитектонској и урбанистичкој пракси.</p>		
3. Садржај/структура предмета:	<p>Предмет Глобално и локално у савременој архитектури и урбанизму се бави испитивањем, анализом и валоризацијом односа који се успостављају између савремених архитектонских и урбанистичких тенденција, и њиховим утицајем на традиционалне и локалне форме урбане морфологије и архитектонске типологије. Нарочито је значај да испитивању трансформација локалних и традиционалних форми насеља под утицајем нових и савремених технологија, материјала, инфраструктура, саобраћајних комуникација и других видова утицаја и сила које делују у данашњим градовима. Због све већег утицаја глобализације на урбану форму и архитектонску типологију, утврђивање локалних елемената и њихова адекватна трансформација јавља се као веома важна тема у савременој архитектури и урбанизму. Због тога ће тој врсти трансформација на предмету да се посвећује нарочита пажња и значај.</p>		
4. Методе извођења наставе:	<p>Настава се изводи путем предавања, и менторским радом са сваким студентом на задатку израде семинарског рада. Позитивна оцена из испита добија се предајом прихваћеног семинарског рада.</p>		
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит
Семинарски рад	Да	30.00	Семинарски рад
Литература			
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач
1,	Michael Hays	Architecture Theory since 1968	MIT Press
2,	Neil LEACH	Rethinking Architecture. A Reader in Cultural Theory	Routledge
3,	Kate NESBITT	Theorizing a New Agenda for Architecture. An Anthology of Architectural Theory 1965-1995	Princeton Press
4,	Jay M. STEIN, Kent F. SPRECKELMEYER	Classic Readings in Architecture	WCB/McGraw-Hill

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Принципи теорије и критике у архитектури и урбанизму - одабрана поглавља			
Ознака предмета:	A010			
Број ЕСПБ:	4			
Наставник:	Тодоровић А. Јелена			
Статус предмета:	Обавезан предмет			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Студијско истраживачки рад:	0	
Предмети предуслови				
Р.бр.	Ознака предмета	Назив предмета	Мора се одслушати	Мора се положити
1,	A002	Методологија научно-истраживачког рада	Да	Да
2,	A005	Урбана социологија и економија - одабрана поглавља	Да	Не
3,	A006	Теоријски дискурс у архитектури - одабрана поглавља	Да	Да
4,	A007	Развој типологије архитектонских објеката - одабрана поглавља	Да	Не
5,	A008	Развој типологије урбаних простора - одабрана поглавља	Да	Не

1. Образовни циљ:

Успостављање и развој способности критичког посматрања, проучавања, анализе и валоризације архитектонског дела (изведеног или пројектованог објекта, конкурсног рада...). Упостављање способности синтезијског мишљења о архитектури. Развој односа према теоријама архитектуре и простора, као и сопственог теоријског мишљења.

2. Исходи образовања (Стечена знања):

Способност и компетенција за највиши ниво самосталног и групно деловања у области теорије и критике архитектуре и урбанизма.

3. Садржај/структурата предмета:

Класичне теорије архитектуре и урбанизма. Модерне теорије архитектуре и урбанизма. Постмодерне теорије архитектуре и урбанизма. Критика у архитектури и урбанизму. Врсте, облици и методи критичког писања. Критички текст кроз историју. Модерна и постмодерна критика у архитектури и урбанизму.

4. Методе извођења наставе:

Предавања; радионице.

Семинарски рад и усмени испит.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Поена
Присуство на предавањима	Да	10.00	Усмени део испита	40.00
Семинарски рад	Да	50.00		

Литература

Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач
1,	Шуваковић Мишко	65 појмова постмодерне културе	Летопис Матице српске
2,	Чарлс Ченкс	Језик постмодерне архитектуре	Београд : "Вук Карађжић"
3,	Чарлс Ченкс	Модерни покрети у архитектури	Београд : Грађевинска књига
4,	Кенет Фремптон	Модерна архитектура : критичка историја	Београд : Орион арт

**Акредитација студијског програма-докторске
докторске студије акаадемске студије**

Архитектура и урбанизам

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Теоријски принципи развоја архитектуре и града - одабрана поглавља			
Ознака предмета:	A115			
Број ЕСПБ:	7			
Наставник:	Куртовић-Фолић И. Нађа			
Статус предмета:	Обавезан предмет			
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	5	Студијско истраживачки рад:	
Предмети предуслови				
Р.бр.	Ознака предмета	Назив предмета	Мора се одслушати	
1.	031	Стручни курс енглеског језика 1	Да	
1. Образовни циљ:				
Циљ предмета је да код докторских кандидата развије методологију размишљања о развоју архитектуре и града. Предмет це се бавити студирањем архитектонске историографије, анализом оригиналних, семинарских текстова који су битно утицали на архитектонску теорију, дискурс и праксу, као и анализом самих физичких структура. Текстови и радови из сродних дисциплина: визуелне уметности, естетике, литературе и филозофије, који су од значаја за архитектуру, бице разматрани. Европска архитектонска теорија и пракса це бити анализиране критички, узимајуци у обзир савремену теоретску мисао при трасирању утицаја разнородних култура и центара моци. Приступ развоју града це бити генеалоски, с циљем идентификације механизама доминантних филозофија, идеологија и дискурсивних резима, разоткривајуци узајамне везе између архитектуре, развоја града и система моци, а у функцији еманципације потиснутих, занемараних и прокрибованих нацина мислења и праксе.				
2. Исходи образовања (Стечена знања):				
Исход предмета је да студенте подуци како да буду активни истраживачи и мајстори креатори у архитектури и урбанизму, и како да критички сагледавају и анализирају своју професију у ширем културном простору. Тезња је ка отворености и плурализму мислења, сагледавању друштвене комплексности и одговорности коју архитектонска професија носи у друштву. Ови циљеви су нераздовојиви од идеја демократије и еманципације друштва, идеја оцувања и одрживости животне средине као и преокупације за добробит и благостање сваког појединца.				
3. Садржај/структуре предмета:				
Не постоји садржај предмета				
4. Методе извођења наставе:				
Настава це се изводити путем предавања, семинара, путем индивидуалних презентација и групних расправа. Додатни методи наставе укључују групна путовања по изабраним градовима и историјским локалитетима, посете музејима и колекцијама, као и разговоре са корисницима и протагонистима релевантних архитектонских догађања.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Поена
Семинарски рад	Да	30.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија	70.00
Литература				
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	
1,	Alberti L.B.	Ten Books on Architecture	London and Cambridge Mass.: MIT Press	
2,	Choay Francoise	The Rule and the Model	Cambridge Mass and London: MIT Press	
3,	De Landa , Manuel	A Thousand Years of Nonlinear History	New York, Zone Books	
4,	Фуко, Мисел	Ријеци и ствари: археологија хуманистичких наука	Београд: Нолит	
5,	Korolija Fontana-Giusti, G.	The Cutting Surface	AA Files 40, (London: Architectural Association)	
6,	Мумфорд, Луис	Град у историји	Загреб: Напријед	
7,	Зите, Камило	Уметничко обликовање градова	Београд: Грађевинска књига	
8,	Marc Auge	Non places - Introduction to an anthropology of super-modernity	London New York: Verso	
9,	Баселар, Гастон	Поетика простора	Београд: Култура	
10,	Jacobs, J	The Death and Life of Great American Cities	London: Jonathan Cape	
11,	Yates, F.	The Art of Memory	Routledge and Kegan Paul	
12,	Sennett R.	Flesh and Stone- The Body and the City in Western Civilization	London: Faber and Faber	
13,	Jencks, M	The Compact City: A Sustainable Urban Form	London, Spon	

Стандард 05. - Курикулум

Литература			
Р.бр.	Автор	Назив	Издавач
14,	Hillier, Bill	A Theory of the City as Object. Or, how spatial laws mediate the social construction of urban space	Proceedings of the 3rd Space Syntax Symposium
15,	Gehl, J	Life Between Buildings.- Using Public Spaces	Denmark, Arkitektens Forlag

Акредитација студијског програма-докторске
дОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ акаДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Архитектура и урбанизам

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Културолошка функција архитектуре и града - одабрана поглавља			
Ознака предмета:	A116			
Број ЕСПБ:	4			
Наставник:	Драгичевић-Шешић -. Милена			
Статус предмета:	Обавезан предмет			
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	2	Студијско истраживачки рад: 0	
Предмети предуслови				
Р.бр.	Ознака предмета	Назив предмета	Мора се одслушати	Мора се положити
1,	A003	Креативно и теоријско истраживање у архитектури и урбанизму - одабрана поглавља	Да	Не
2,	A004	Методологија научног рада - одабрана поглавља	Да	Не
3,	A005	Урбана социологија и економија - одабрана поглавља	Да	Не

1. Образовни циљ:

Успостављање и развој способности критичког посматрања, проучавања, анализе и валоризације архитектонског дела (изведеног или пројектованог објекта, конкурсног рада...). Упостављање способности синтезијског мишљења о архитектури. Развој односа према теоријама архитектуре и простора, као и сопственог теоријског мишљења.

2. Исходи образовања (Стечена знања):

Способност и компетенција за највиши ниво самосталног и групно деловања у области теорије и критике архитектуре и урбанизма.

3. Садржај/структурата предмета:

Класичне теорије архитектуре и урбанизма. Модерне теорије архитектуре и урбанизма. Постмодерне теорије архитектуре и урбанизма. Критика у архитектури и урбанизму. Врсте, облици и методи критичког писања. Критички текст кроз историју. Модерна и постмодерна критика у архитектури и урбанизму.

4. Методе извођења наставе:

Предавања; радионице. Семинарски рад и усмени испит.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Поена
Присуство на предавањима	Да	10.00	Усмени део испита	40.00
Семинарски рад	Да	50.00		

Литература

Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач
1,	Зборник радова- Међународни симпозијум	Спектакл-град-идентитет	УУСТАТ
2,	Зборник радова- Међународни симпозијум	Урбани спектак	Цлио, УУСТАТ-Београд
3,	Николас Фајф	Призори улице: планирање, идентитет и контрола у јавном простору	Цлио
4,	Милена Драгићевић-Шешић	Култура- менаџмент, анимација, маркетинг	Цлио, Београд

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Функција архитектонске и урбане форме - одабрана поглавља		
Ознака предмета:	A117		
Број ЕСПБ:	15		
Наставници:	Динуловић П. Радивоје, Реба Н. Дарко		
Статус предмета:	Изборни предмет		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Студијско истраживачки рад:	5
Предмети предуслови	Нема		
1. Образовни циљ:	Освособљавање студената за адекватно програмирање, координацију и интеграцију функција у архитектонским објектима и урбанистичким фрагментима савремених насеља свих размера и типова.		
2. Исходи образовања (Стечена знања):	Стечена знања користе се у даљем образовању и стручном усавршавању, као и у конкретним пројектантским задатцима архитектонских и урбанистичких тема.		
3. Садржај/структурата предмета:	У савременим трансформацијама урбане морфологије и архитектонске типологије функције и програми јављају се као најзначајнија тема њихових промена и развоја. Због великог значаја тема програмирања и функционисања архитектонских структура и урбаних фрагмената овај однос се проучава са највећим сензibilитетом и пажњом, на примерима европских градова, али и на савременим насељима у нашем региону. Принципи комбиновања, прожимања, преклапања, интерполације и надовезивања неопходних функција у деловима и фрагментима градова узима се као циљ, у ком погледу су градови у развијеним европским срединама парадигматични примери. Програмирање и установљавање нових стратегија и концепција при мишљењу трансформација урбаних средина јавља се као важан задатак културне и урбане политике насеља свих типова и размера.		
4. Методе извођења наставе:	Настава се изводи путем предавања, и консултације са сваким студентом на задатку израде семинарског рада.		
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит
Семинарски рад	Да	30.00	Усмени део испита
Литература			
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач
1.	Ле Корбизје	Ка правој архитектури	Грађевинска књига
2.	Роси, Алдо	Архитектура града	Грађевинска књига, Београд
3.	Мамфорд, Луис	Град у историји	Напријед, Загреб
4.	Богдановић, Богдан	Урбанистичке митологеме	Градина, Београд
5.	Еко, Умберто	Култура, информација, комуникација	Нолит, Београд

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Однос делова и целине у архитектури/урбанизму - одабрана поглавља		
Ознака предмета:	A118		
Број ЕСПБ:	13		
Наставник:	Шиђанин С. Предраг		
Статус предмета:	Изборни предмет		
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	5	Студијско истраживачки рад:
Предмети предуслови	Нема		
1. Образовни циљ:	Развијање аналитичког апарата за пропознавање значаја и односа делова и целине на свим просторним нивоима.		
2. Исходи образовања (Стечена знања):	Стечена знања се примењују у будућем научно-истраживачком и практичном раду.		
3. Садржај/структурата предмета:	Анатомија елемената, груписање елемената у склопове на различитим просторним нивоима. Јукстапозиција, групна форма, просторна динамика, преклапање и композиција елемената. Однос изграђеног и неизграђеног, просторне тензије.		
4. Методе извођења наставе:	Предавања, истраживачки студијски рад, консултације.		
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит
Семинарски рад	Да	50.00	Одбрана завршног рада
Литература			
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач
1,	Alexander, C	A pattern language	Oxford University Press
2,	Appleyard, D., Lynch, K., Meyer, J.R.	The view from the road	MIT Press
3,	Архајм, Р	Динамика архитектонске форме	Универзитет уметности у Београду, Београд
4,	Богдановић, К	Увод у визуелну културу	Завод за уџбенике и наставна средства, Београд

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Структура језика архитектуре и града - одабрана поглавља		
Ознака предмета:	A120		
Број ЕСПБ:	15		
Наставник:	Којић С. Ђура		
Статус предмета:	Изборни предмет		
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	5	Студијско истраживачки рад:
Предмети предуслови	Нема		
1. Образовни циљ:	Изучавање ефикасности креативног и естетског функционализма. Равнотежа и универзалност структуре архитектонског језика.		
2. Исходи образовања (Стечена знања):	Стечена знања користе се у даљем научном раду и научно-стручном усавршавању.		
3. Садржај/структура предмета:	Континуитет архитектонског језика и континуитет простора. Архитектонски језик и флексибилност. Додавање и одузимање. Секвенца у архитектонском језику. Понављања; транспарентност; надовезивање; контраст опозиције/супротност контрадикције; архитектонски језик и спонтаност / архитектонски језик и унапред концептирано. Артикулације различитих архитектонских вокабулара.		
4. Методе извођења наставе:	Предавања, консултације.		
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит
Семинарски рад	Да	50.00	Одбрана пројекта
Литература			
P.бр.	Аутор	Назив	Издавач
1,	Мишел Фуко	Ријечи и ствари	Нолит, Београд
2,	Eisner, S., Eisner, S., Galelion, A.	The Urban Pattern	Willey
3,	Broadbent, G., Bunt, R., Jencks, C.	Signs, Symbols and Architecture	John Willey and Sons

**Акредитација студијског програма-докторске
докторске студије акаадемске студије**

Архитектура и урбанизам

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Докторска дисертација - израда и одбрана докторске дисертације	
Ознака предмета:	DZR03	
Број ЕСПБ:	20	
Наставници:		
Статус предмета:	Обавезан предмет	
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 0	Студијско истраживачки рад: 0
Предмети предуслови	Нема	

1. Образовни циљ:

Стицање знања о начину, структури и форми писања елабората дисертације након извршених анализа и других активности које су изведене у оквиру задате теме докторске дисертације. Израдом докторске дисертације студенти стичу научно искуство за креативан рад, писање радова у оквиру којих је потребно описати проблематику, спроведене методе и поступке и резултате до којих се дошло, као и да даје нов научни допринос развоју науке и примени својих научних истраживања у пракси. Поред тога, циљ изrade и одбране докторске дисертације је развијање способности код студената да резултате самосталног рада припреме у погодној форми јавно презентују, као и да одговарају на примедбе и питања у вези задате теме.

2. Исходи образовања (Стечена знања):

Осспособљавање студентата за систематски приступ у решавању задатих проблема, спровођење анализа, примену стечених и прихватању знања из других области у циљу изналажења креативног решења задатог проблема. Самостално изучавајући и решавајући задатке из области задате теме, студенти стичу нова научна знања о комплексности и сложености проблема из области њихове струке. Израдом докторске дисертације студенти стичу одређена искуства која могу применити у пракси приликом решавања проблема из области њихове струке. Припремом резултата за јавну одбрану, јавном одбраном и одговорима на питања и примедбе комисије студент стиче неопходно искуство о начину на који у пракси треба презетновати резултате самосталног или колективног рада.

3. Садржај/структуре предмета:

Формира се појединачно у складу са потребама и облашћу која је обухваћена задатом темом докторске дисертације . Студент у договору са ментором сачињава докторску дисертацију у писаној форми у складу са предвиђени правилима Факултета техничких наука. Студент припрема и брани писану докторску дисертацију јавно у договору са ментором и у складу са предвиђеним правилима и поступцима.

4. Методе извођења наставе:

Током изrade докторске дисертације, студент консултује ментора, а по потреби и друге професоре који се баве облашћу која је тема докторске дисертације. Студент сачињава докторску дисертацију и након добијања сагласности од стране комисије за оцену и одбрану, укоричене примерке доставља комисији. Одбрана докторске дисертације је јавна, а студент је обавезан да након презентације усмено одговори на постављена питања и примедбе.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Поена
Израда докторске дисертације	Да	50.00	Одбрана докторске дисертације	50.00

Литература

P.бр.	Аутор	Назив	Издавач
1,	группа аутора	часописи са листе Kobsona	
2,	группа аутора	часописи и докторске дисертације из дате проблематике	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Докторска дисертација (теоријске основе)					
Ознака предмета: SID01						
Број ЕСПБ: 30						
Наставници:						
Статус предмета: Обавезан предмет						
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 0	Студијско истраживачки рад:	20			
Предмети предуслови	Нема					
1. Образовни циљ:						
Примена основних, теоријско методолошких, научно-стручних и стручно-апликативних знања, метода и најновија знања из часописа са SCI листе на решавању конкретних проблема у оквиру предмета докторских студија.						
2. Исходи образовања (Стечена знања):						
Оспособљавање студената да самостално повезују материју из предмета докторских студија, примењују претходно стечена и нова знања, ради сагледавања структуре задатог проблема и његовој системској анализи у циљу извођењу закључака о могућим правцима његовог решавања. Кроз самостално коришћење литературе, студенти проширују знања и коришћењем нових метода самостално и креативно користе нова сазнања при решавању задатих проблема.						
3. Садржај/структура предмета:						
Формира се појединачно у складу са потребама даљег рада. Студент проучава стручну литературу, врши анализе у циљу изналажења решења конкретног задатка који је дефинисан постављеним задатком од коментатора и наставника докторских студија. Теоријске основе представљају квалификациони испит. Студенти се припремају за полагање квалификационог испита.						
4. Методе извођења наставе:						
Коментор студента саставља задатак семинарског рада и доставља га студенту. Студент је обавезан да рад изради у оквиру задате теме која је дефинисана задатком рада, користећи литературу предложену од коментора. Током изrade рада, коментор може давати додатна упутства студенту, упућивати на одређену литературу и додатно га усмеравати у циљу израде квалитетног рада. У оквиру студијског истраживачког рада студент обавља консултације са коментатором и са предметним наставницима, а по потреби и са другим наставницима који се баве проблематиком из области теме самог рада. У оквиру задате теме, студент по потреби врши и одређена мерења, испитивања, бројања, анкете и друга истраживања, статистичку обраду података, ако је то предвиђено задатком рада. По одбрани самог рада, кандидат полаже усмени испит из области положених испита, пред комисијом. Ако положи испит студент се квалификовао за даље студије.						
Оцена знања (максимални број поена 100)						
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Поена		
Семинарски рад	Да	50.00	Усмени део испита	50.00		
Литература						
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач			
1,	група аутора	часописи са листе Kobsona				
2,	група аутора	часописи и докторске дисертације из дате проблематике				

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Докторска дисертација - студијски истраживачки рад	
Ознака предмета: SID02		
Број ЕСПБ: 30		
Наставници:		
Статус предмета: Обавезан предмет		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 0	Студијско истраживачки рад: 30
Предмети предуслови	Нема	

1. Образовни циљ:

Примена основних, теоријско методолошких, научно-стручних и стручно-апликативних знања и метода на решавању конкретних проблема у оквиру изабраног подручја. У оквиру овог дела докторске дисертације студент изучава проблем, његову структуру и сложеност и на основу спроведених анализа изводи закључке о могућим начинима његовог решавања. Проучавајући литературу студент се упознаје са методама које су намењене за креативно решавање нових задатака и инжењерском праксом у њиховом решавању. Циљ активности студената у оквиру овог дела истраживања огледа се у стицању неопходних искустава кроз решавања комплексних проблема и задатака и препознавање могућности за примену претходно стечених знања у пракси

2. Исходи образовања (Стечена знања):

Осспособљавање студената да самостално примењују претходно стечена знања из различитих подручја које су претходно изучавали, ради сагледавања структуре задатог проблема и његовој системској анализи у циљу извођења закључака о могућим правцима његовог решавања. Кроз самостално коришћење литературе, студенти проширују знања из изабраног подручја и проучавању различитих метода и радова који се односе на сличну проблематику. На тај начин, код студената се развија способност да спроводе анализе и идентификују проблеме у оквиру задате теме. Практичном применом стечених знања из различних области код студената се развија способност да сагледају место и улогу инжењера у изабраном подручју, потребу за сарадњом са другим структукама и тимским радом.

3. Садржай/структуре предмета:

Формира се појединачно у складу са потребама изrade конкретне докторске дисертације, његовој сложеношћу и структуром. Студент проучава стручну литературу, докторске дисертације студената који се баве сличном тематиком, врши анализе у циљу изналажења решења конкретног задатка који је дефинисан задатком докторске дисертације.

4. Методе извођења наставе:

Ментор докторске дисертације саставља задатак рада и доставља га студенту. Студент је обавезан да дисертацију изради у оквиру задате теме која је дефинисана задатком докторске дисертације, користећи литературу предложену од ментора. Током изrade докторске дисертације, ментор може давати додатна упутства студенту, упућивати на одређену литературу и додатно га усмеравати у циљу изrade квалитетне докторске дисертације. У оквиру студијског истраживачког рада студент обавља консултације са ментором, а по потреби и са другим наставницима који се баве проблематиком из области теме самог рада. У оквиру задате теме, студент по потреби врши и одређена мерења, испитивања, бројања, анкете и друга истраживања, статистичку обраду података, ако је то предвиђено задатком дипломског-мастер рада.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Поена
Семинарски рад	Да	50.00	Усмени део испита	50.00

Литература

Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач
1,	группа аутора	часописи са листе Kobson	
2,	группа аутора	часописи и докторске дисертације из дате проблематике	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Докторска дисертација - студијски истраживачки рад	
Ознака предмета:	SID03	
Број ЕСПБ:	10	
Наставници:		
Статус предмета:	Обавезан предмет	
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 0	Студијско истраживачки рад: 10
Предмети предуслови	Нема	

1. Образовни циљ:

Наставак студијског истраживачког рада из претходног семестра. Примена основних, теоријско-методолошких, научно-стручних и стручно-апликативних знања и метода на решавању конкретних проблема у оквиру изабраног подручја. У оквиру овог дела докторске дисертације студент изучава проблем, његову структуру и сложеност и на основу спроведених анализа изводи закључке о могућим начинима његовог решавања. Проучавајући литературу студент се упознаје са методама које су намењене за креативно решавање нових задатака и инжењерском праксом у њиховом решавању. Циљ активности студената у оквиру овог дела истраживања огледа се у стицању неопходних искустава кроз решавања комплексних проблема и задатака и препознавање могућности за примену претходно стечених знања у пракси.

2. Исходи образовања (Стечена знања):

Осспособљавање студената да самостално примењују претходно стечена знања из различитих подручја које су претходно изучавали, ради сагледавања структуре задатог проблема и његовој системској анализи у циљу извођења закључака о могућим правцима његовог решавања. Кроз самостално коришћење литературе, студенти проширују знања из изабраног подручја и проучавају различите методе и радове који се односе на сличну проблематику. На тај начин, код студената се развија способност да спроводе анализе и идентификују проблеме у оквиру задате теме. Практичном применом стечених знања из различитих области код студената се развија способност да сагледају место и улогу инжењера у изабраном подручју, потребу за сарадњом са другим струкама и тимским радом.

3. Садржај/структура предмета:

Формира се појединачно у складу са потребама изrade конкретне докторске дисертације, његовој сложеношћу и структуром. Студент проучава стручну литературу, докторске дисертације студената који се баве сличном тематиком, врши анализе у циљу изналажења решења конкретног задатка који је дефинисан задатком докторске дисертације.

4. Методе извођења наставе:

Ментор докторске дисертације саставља задатак рада и доставља га студенту. Студент је обавезан да дисертацију изради у оквиру задате теме која је дефинисана задатком докторске дисертације, користећи литературу предложену од стране ментора. Током изrade докторске дисертације, ментор може давати додатна упутства студенту, упућивати на одређену литературу и додатно га усмеравати у циљу изrade квалитетне докторске дисертације. У оквиру студијског истраживачког рада студент обавља консултације са ментором, а по потреби и са другим наставницима који се баве проблематиком из области теме самог рада. У оквиру задате теме, студент по потреби врши и одређена мерења, испитивања, бројања, анкете и друга истраживања, статистичку обраду података, ако је то предвиђено задатком докторске дисертације.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Поена
Семинарски рад	Да	50.00	Усмени део испита	50.00

Литература

Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач
1,	группа аутора	часописи са листе Кобсона	
2,	группа аутора	часописи и докторске дисертације из дате проблематике	

Стандард 05. - Курикулум

Структура курикулума студијског програма

Редни број	Студијски програм/Изборно подручје - модул	Почетни семестар	Број ЕСПБ	Часова наставе
1.	Архитектура и урбанизам	1	180	127

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Распоред предмета по семестрима и годинама студија за студијски програм докторских студија

Студијски програм: Архитектура и урбанизам

Р.бр.	Шифра предмета	Назив предмета	С	Статус предмета	Активна настава		ЕСПБ
					П	СИР	
ПРВА ГОДИНА							
1	A004	Методологија научног рада - одабрана поглавља	1	О	3	0	5
2	A005	Урбана социологија и економија - одабрана поглавља	1	О	5	3	12
3	a565	Изборни предмет 1	1	ИБ	5	4	13
		A003 Креативно и теоријско истраживање у архитектури и урбанизму - одабрана поглавља	1	И	5	5	13
		A118 Однос делова и целине у архитектури/урбанизму - одабрана поглавља	1	И	5	4	13
4	a566	Изборни предмет 2	2	ИБ	5	5	15
		A007 Развој типологије архитектонских објеката - одабрана поглавља	2	И	5	5	15
		A008 Развој типологије урбаних простора - одабрана поглавља	2	И	5	5	15
5	a567	Изборни предмет 3	2	ИБ	5	5	15
		A006 Теоријски дискурс у архитектури - одабрана поглавља	2	И	5	4	15
		A009 Глобално и локално у савременој архитектури и урбанизму простору - одабрана поглавља	2	И	5	5	15
Укупно часова активне наставе:					40		
						Укупно ЕСПБ:	60
ДРУГА ГОДИНА							
6	A010	Принципи теорије и критике у архитектури и урбанизму - одабрана поглавља	3	О	5	0	4
7	A115	Теоријски принципи развоја архитектуре и града - одабрана поглавља	3	О	5	5	7
8	A116	Културолошка функција архитектуре и града - одабрана поглавља	3	О	2	0	4
9	AI2D	Изборни предмети 4	3	ИБ	5	5	15
		A117 Функција архитектонске и урбанске форме - одабрана поглавља	3	И	5	5	15
		A120 Структура језика архитектуре и града - одабрана поглавља	3	И	5	5	15
10	SID01	Докторска дисертација (теоријске основе)	4	О	0	20	30
Укупно часова активне наставе:					47		
						Укупно ЕСПБ:	60
ТРЕЋА ГОДИНА							
11	SID02	Докторска дисертација - студијски истраживачки рад	5	О	0	30	30
12	SID03	Докторска дисертација - студијски истраживачки рад	6	О	0	10	10
13	DZR03	Докторска дисертација - израда и одбрана докторске дисертације	6	О	0	0	20
Укупно часова активне наставе:					40		
						Укупно ЕСПБ:	60

С - семестар у коме је предмет

Статус предмета: О - обавезни, И - изборни предмет, ИБ - изборни блок, ОЗ - обавезни заједнички за више модула, ако програм има моделе, ИБЗ - изборни заједнички за више модула, ако програм има модуле, ОМ - обавезни за модул, ИБМ - изборни блок модула

Минимални број часова активне наставе на годину студија мора бити 20 недељно.

Минимални број ЕСПБ бодова мора бити 60 на годишњем нивоу.

Од укупног броја часова активне наставе на студијском програму докторских студија, по правилу 25% треба да буду предавања. На задњој години докторских студија активну наставу може чинити само студијски истраживачки рад који је непосредно у функцији израде докторске дисертације. Израда докторске дисертације се приказује само ЕСПБ бодовима.

Стандард 07. Упис студената

Факултет техничких наука, у складу са друштвеним потребама и својим ресурсима, на докторске академске студије Рхитектуре и урбанизма уписује на буџетско финасирање студија и самофинансирање одређени број студената који је сваке године дефинисан посебном Одлуком ННВ ФТН. Упис студената на докторске студије спроводи Комисија за упис. Комисију за упис сачињавају Руководилац докторских студија ФТН и Руководиоци свих студијских програма докторских студија у оквиру ФТН.

У прву годину докторских студија може се уписати лице које има:

- завршене одговарајуће основне академске и дипломске академске студије са најмање 300 ЕСПБ бодова укупно и општу просечну оцену од најмање 8,00 на основним академским и дипломским академским студијама – master, односно еквивалентном оценом из других система оцењивања или ако спада у 20% најбољих студената у својој генерацији, или
- академски назив магистра наука из одговарајуће научне области и ако није стекло звање доктора наука по раније важећим законским прописима у року који је утврђен законом.
- Лице које је завршило студије по прописима пре доношења Закона о високом образовању може да упише докторске академске студије, под истим условима као и лице које има диплому завршених дипломских академских-master студија под условом да је та диплома еквивалентна дипломи са најмање 300 ЕСПБ, што доказује решењем о признатој еквиваленцији.

Одговарајуће дипломске академске-master студије и научне области одређују се за сваки студијски програм посебно. Изузетно се може одобрити упис и другим кандидатима уз полагање диференцијалних испита. Одлуку о полагању и карактеру диференцијалних испита доноси комисија за квалитет студијског програма. На основу просечне оцене и дужине студирања, објављених научних радова Комисија за упис формира ранг листу пријављених кандидата. Комисија за упис може донети одлуку о организовању додатне провере знања кандидата кроз квалификациони испит.

Додатно од кандидата се захтева познавање светског језика и одговарајуће познавање информатичких вештина.

Студентима магистарских студија или магистрима наука стечених по раније важећим законским прописима положени испити могу се признати или делимично признати уз допуну што врши Комисија за упис, под условом да кандидат није провео више од 4 (четири) године на магистарским студијама.

Након уписа између студента и Факултета се закључује уговор о правима и обавезама током студирања.